

Discurs del president Puigdemont de cloenda del cicle de conferències *Els empresaris volem saber*, organitzat pel Fòrum Empresarial Creiem en Catalunya

Barcelona, 20 de juny de 2017

Aquest és el quart acte d'una ronda en la qual he tingut l'oportunitat de participar en algun d'ells, en què amb una iniciativa molt feliç i molt encertada empresaris, empresaris de veritat, que us jugueu els quarts i que assoliu el risc que us pertoca per la vostra condició, us aplegueu a l'entorn d'una reflexió necessària, que és *Els empresaris volem saber*. I volem saber a partir de què? De la creença en Catalunya, en el futur que té el nostre país.

Com que vaig poder ser present en alguna de les jornades, sé de la qualitat dels ponents, de les preguntes i de l'interès que desperten i, per tant, us vull felicitar efusivament per la iniciativa, perquè és el que fa un país viu, un país que s'aprecia a si mateix, que no es deixa enganyar, ni per postveritat, ni per la propaganda, ni pel pamflet, i, encara menys tractant-se d'empresaris, de gent que ha de portar a l'extrem el rigor en la gestió, de l'exigència d'informació de qualitat. Volem saber.

Quan parlem de dades econòmiques, és inevitable que insistim, perquè forma part de la narrativa del propi Govern, de l'actual i de tots els precedents, perquè ha estat una obsessió dels governs de Catalunya, empènyer aquest país cap endavant. Quan parlem de dades econòmiques sabem perfectament que com a mínim des de l'any 86, quan es va començar a comptabilitzar de manera homogènia, cada any marxa de Catalunya el 8% de la riquesa del país.

Algú va dir-ho fa poc: és com si cada dia sortís de Sants un tren cap a Madrid amb 40 M€. Un tren que, aquest sí, arriba puntual, i que no té retard, i per tant no hi ha cap possibilitat que et tornin els diners.

És important remarcar que la magnitud d'aquest dèficit fiscal que patim, a més de ser enorme, és immutable. No és un accident en el món dels calendaris fiscals o dels períodes, és una constant que és la que ens ha portat on som, tant se val si governa el PP o si governa el PSOE; tant és si hi ha un govern amb majoria absoluta o un govern que necessita els vots d'altres forces polítiques. Tant és el model de finançament que tinguem o el darrer acord al qual s'hagi arribat amb el Govern central; tampoc té res a veure si l'economia està en recessió o en expansió; res no canvia mai. I això és una certesa també i una dada rigorosa. No hi ha canvis i cada any perdem el 8% de tota la riquesa que generem.

Això em porta a parlar de tres conceptes, el primer el de la competitivitat. Estem convençuts, cada dia hi ha més gent que ho comparteix, que mantenir l'*statu quo* actual és una amenaça directa a la competitivitat de les nostres empreses. De fet, dit d'una manera més àmplia, és una amenaça a la sostenibilitat del nostre model. I sabeu que quan parlem d'empreses al

Govern ens agrada referir que l'empresa la fan els empresaris i els treballadors. Per tant, és una veritable amenaça a la competitivitat el manteniment de l'*statu quo*.

Paguem massa en relació amb el nivell de despesa pública que rebem. I no és una opinió, és un fet. El dèficit fiscal implica que gairebé el 30% dels vostres impostos no es destinen a despesa pública catalana. L'esforç que feu, que fem, no té una contrapartida en els serveis públics que rebem al nostre país.

Parlem d'infraestructures: la manca d'inversió és enorme, però crec que hi hem d'insistir, perquè això sí que no és immutable, això està mutant cap a pitjor. Cada any s'executa menys.

L'any passat Estat va invertir a Catalunya el 35% del previst en infraestructures. I des del 2013 Catalunya només ha rebut el 8% de la inversió a les comunitats autònomes. No cal que recordi que som el 16% de la població, gairebé el 20% del PIB, etc.

A més a més, per si això no fos prou, hem de suportar una gestió ineficient de les grans infraestructures crítiques per a l'economia i el funcionament d'un país. L'obsessió centralitzadora de l'Estat ens impedeix competir a l'aeroport del Prat, que ha estat exclòs d'alguns acords per rutes internacionals.

O ens boicoteja el seu funcionament amb manca d'efectius com en l'episodi del descontrol dels passaports, que segur que més d'un d'aquí a la sala el deu haver patit en primera persona. Per cert, aplicant una normativa de seguretat general que, pel que sembla, només s'aplica aquí i no a Barajas, perquè als altres aeroports aquestes cues no s'estan produint.

Podem continuar, podem parlar del port de Barcelona o del de Tarragona, que aporten al Fons de Compensació Interportuari gairebé 6 M€ a l'any, però que en reben menys de 700.000 €. Vaja premi a la seva bona gestió, a la seva bona tasca. Algú fa negoci i per descomptat no són els ports catalans.

La manca d'inversions al corredor del Mediterrani fa que hi hagi empreses, les coneixeu, jo les he rebudes i són empreses molt importants, que tenen paralitzades inversions a Tarragona i això afecta directament la competitivitat de la nostra economia, afecta els nivells d'atur de les comarques de Tarragona, que són molt alts.

I, per tant, tots aquells que defensen l'*statu quo*, especialment en territoris com Tarragona haurien de recordar que gràcies o per culpa de l'incompliment de l'Estat en allò que ell mateix havia anunciat que compliria avui hi ha gent a Tarragona, que no té feina, avui hi ha empreses que són menys competitives en un mercat global. I, per tant, és una amenaça directa al benestar dels nostres conciutadans i, per descomptat, dels de Tarragona en particular.

I un darrer exemple pel que fa a infraestructures: fa poc el Ministeri de Foment va anunciar amb gran solemnitat que l'any 2018 s'escurçaria en mitja hora el trajecte en tren entre Barcelona i València. Els que hem utilitzat l'Euromed sabem que val la pena, no oblidem tampoc que el trajecte entre Madrid i València és menys de la meitat del que ara és entre

Barcelona i València, amb un quilòmetre de més. Mitja hora de reducció, benvinguda sigui. Ara, el que no ha dit és que el viatge durarà el mateix temps que ja es trigava l'any 1997. És a dir, no és que ens hagin escurçat allò que tradicionalment ens distanciava de València, és que ens han tornat al de l'any passat, que ja no eren bones dades. Per tant, no hem de saludar-ho com una gran aportació a la viabilitat del nostre sistema de trens.

Parlem d'energia, també, que ens afecta i ens preocupa molt i que és un element essencial en la competitivitat de les empreses. El preu de l'energia, l'estem pagant dels més cars d'Europa. Quantes vegades molts de vosaltres no ens heu vingut a veure a l'anterior Govern o a l'actual, per queixar-vos amb raó del preu de l'energia que esteu pagant amb relació als vostres competidors d'altres territoris, ara també de l'Estat espanyol, que tenen un preu de l'energia més barat. Aquest és un llast que s'hauria de corregir.

Ara fixeu-vos, hem anat a pitjor, el nou acord dels pressupostos espanyols suposa que unes 3.300 empreses instal·lades a Catalunya pagaran l'electricitat un 45% més cara que les situades al País Basc. Això no es pot justificar de cap manera. S'ha incrementat el greuge. S'ha fet més gran i, per tant, això ha afectat, encara més, la competitivitat de les nostres empreses.

Un altre element clau és la seguretat jurídica o, tractant-se de l'Estat espanyol, hauríem de parlar d'inseguretat jurídica, perquè és clau en l'activitat econòmica. És el que en anglès s'anomena *rule of law* i que tots els experts vinculen amb el creixement econòmic. No es poden atreure inversions estrangeres sense un sistema de seguretat jurídica blindat. I què ens trobem? Ens trobem que a l'Estat espanyol és el Consell d'Europa el que l'ha de posar de cara a la paret per dir-li que no compleix. És més, no només diu que no compleix, sinó que és l'últim dels estats europeus a fer cas de les recomanacions del Consell d'Europa per garantir la independència judicial i per fugir de l'abús del control polític sobre el poder judicial. Amb quina seguretat jurídica s'ha de competir? Si hi ha un sistema que està mancat de credibilitat, d'independència judicial, i no ho diu una part de la gent del país, ho diu el propi Consell d'Europa. Amb això no es pot efectivament competir.

O parlem de la legislació europea, que l'Estat l'aplica amb velocitat variable, en funció dels seus interessos. I quan li convé transposa d'una manera o directament no transposa. I, evidentment, també està liderant el rànquing dels països europeus més incomplidors amb la legalitat europea. I ho diu el Parlament europeu, no ho diem els sobiranistes. El Parlament europeu, informe rere informe, diu una dada que ens preocupa molt i és que l'Estat espanyol és un dels països més incomplidors de la legalitat europea. Deu ser, com que és europea, menys necessari de complir, però per a nosaltres, que tenim aquesta vocació d'uropeïtat, aquesta és una d'undefugible com totes les legalitats que ens exigeixen que complim.

Parlem de seguretat? Crec que hem de parlar de seguretat, perquè és evident que no l'estan prioritzant, i tristament aquestes darreres hores en tenim un exemple dolorós, primer perquè s'ha volgut aturar la convocatòria de 500 places de Mossos d'Esquadra, quan ells saben, i han compartit aquesta dada, que en fan falta 1.500; saben que estem al nivell 4 sobre 5 d'alerta terrorista; saben que portem molts anys amb dèficits policials, que necessitem més

efectius per garantir un element bàsic també per a l'economia i per a la democràcia, que és la seguretat. En lloc de 500 ens autoritzen que en contractem 50!

Fa 8 anys que no hi ha manera d'acordar la reunió de la Junta de Seguretat, l'òrgan presidit i convocat pel president de la Generalitat, en què els diferents cossos policials i diferents administracions comparteixen decisions estratègiques de cara als propers exercicis en el que és la defensa d'aquest dret fonamental en democràcia que és la seguretat.

Perquè les coses van canviant, fa 8 anys segurament el nivell d'alerta terrorista que teníem no era el que tenim avui, no s'havien produït uns quants atemptats greus a Europa, no hi havia hagut la cruesa d'algunes crisis que estan comportant efectes severos pel que fa al nivell de seguretat. Doncs no ens n'hem sortit. Des de novembre de l'any passat que a l'actual ministre li venim demanant posar-nos d'acord amb una data i amb un ordre del dia per poder celebrar aquesta reunió de la Junta de Seguretat, perquè creiem que els nostres ciutadans no acceptaran mai que hi hagi algun govern que faci política de partit jugant amb la seguretat dels ciutadans. Li hem ofert fins a cinc dates i no li n'ha agradat cap. I quan al final s'ha vist acorralat per la pressió, per la lògica de tanta gent que li ho diu, fins i tot del seu propi partit al Parlament, ens diu que no hi ha confiança política suficient. De què m'està parlant? Hem d'explicar això a una persona que exigeix dels seus governs responsabilitat i seguretat? És aquesta la resposta que donarà perquè no hi hagi prou efectius policials en la lluita, per exemple, contra el terrorisme?

Això no ens serveix i, per tant, no tenim més remei que convocar-la. L'he convocada el 3 de juliol perquè en tinc la potestat, perquè davant de la negativa unilateral de l'Estat a celebrar la Junta de Seguretat, perquè és una negativa unilateral, és ell que no l'ha volguda fer, jo que tinc la responsabilitat de la convocatòria assumeixo la meva responsabilitat perquè ja no podem esperar més. És una qüestió de prioritats.

Ens demanen que pactem. Pactar vol dir posar-se d'acord amb una data, hem fet 5 propostes; tenir paciència, n'hem tinguda, el que no acceptarem més és que ens estiguin desnonant del nostre autogovern, perquè hi ha un procés de desnonament de l'autogovern dels catalans. Fins fa poques hores, hem sabut fins i tot que no es pot utilitzar la senyera per a un spot publicitari del carnet jove i a això diem que no. No deixarem que ens desnonin del nostre autogovern al qual tenim dret.

Parlem, si voleu, de l'estat del benestar, que també és un pilar fonamental. Hem dit, i ho vull compartir amb vosaltres, que el dèficit fiscal és un dèficit social. Que ningú es pensi que la reivindicació en contra del dèficit fiscal és una acció d'egoisme fiscal, o de defensar que els rics continuïn sent rics i els pobres continuïn sent pobres. No ho hem dit mai això, justament perquè podem dir clarament que el dèficit fiscal és dèficit social, perquè afecta també a la gent més desafavorida, la gent més desvalguda del nostre país. Volem, i ens mereixem, perquè ens / us el guanyeu amb el vostre esforç, un millor estat del benestar. I tenim l'ambició, perquè tenim dret a tenir-la, que el mínim que hauríem de gastar en el nostre PIB en polítiques socials és el que es gasta a nivell europeu. I és una fita que dintre de l'actual Estat espanyol no es podrà realitzar mai. I només la podrem realitzar si tenim les eines d'un estat al nostre abast,

perquè sí que generem esforç fiscal i recursos suficients per poder fer que, per exemple, la despesa en ensenyament s'incrementi en un 90%, o en salut i polítiques socials s'incrementi en més d'un 50%, que és el caldria per situar-nos en la mitjana europea de la despesa amb relació al PIB de polítiques socials. I no hi renunciarem.

No ho podem fer perquè som la penúltima comunitat autònoma en finançament rebut, tot i que som dels que més recursos aportem, però a l'hora de repartir estem clarament discriminats. És a dir, no tenim un finançament a l'altura de l'esforç fiscal que fem com a país. Una cosa que és tan senzilla d'entendre, a Catalunya continua sent encara una reivindicació èpica. I això evidentment afecta tots els nostres serveis.

Amb relació a les pensions, que és un pilar fonamental d'un sistema social i econòmic, realment com gosen els que han buidat la guardiola de les pensions, els responsables d'un sistema amb un forat anual de 15.000 M€, com gosen pretendre fer por als pensionistes, si només mirar-los a ells ja fugen corrents i es posen la mà a la cartera? Perquè aquests són els que van buidar la guardiola, els que no van regularitzar la pensió al nivell que correspondria, per cert, i els que efectivament no han aconseguit revertir el forat anual de 15.000 M€ del sistema.

És molt absurd i molt mal intencionat dir que amb la independència es perdrien les pensions. Les pensions no es guarden enlloc. La seva viabilitat depèn del mercat laboral: les paguen els treballadors en actiu amb les cotitzacions. I en el mercat laboral qui té més credibilitat? El mercat laboral del conjunt de l'Estat o el català? Doncs mirin, Catalunya té 3,5 punts menys d'atur, i té 5 punts més d'ocupació i uns salaris més elevats. I, per això, el sistema de seguretat social només en el cas de Catalunya seria clarament més sostenible que el sistema espanyol.

Tot això ens porta a parlar d'un tercer element de certesa que és el procés polític que estem vivint. Un procés democràtic, legítim i pacífic.

Les darreres eleccions al Parlament van donar uns resultats molt clars. Totes les enquestes, les faci qui les faci, és important remarcar-ho, no són discos sol·licitats, diuen que tres de cada quatre catalans considera que la millor manera de resoldre l'encaix de Catalunya al món és a través d'un referèndum. I un govern què fa quan els seus ciutadans li voten una opció que, a més a més, de manera persistent al llarg dels anys acrediten que aquesta és la voluntat? Doncs el Govern el que intenta és donar resposta a la demanda ciutadana. El que passa és que, davant d'aquest clam cívic, davant de totes les propostes que hem fet, fins i tot per acordar els termes d'una consulta, la resposta del Govern espanyol no ha estat només el no, han estat amenaces, intimidacions i, fins i tot, la negació del problema. Per mi una cosa pitjor, perquè, com tots els empresaris de la sala, quan tens un problema has de buscar de quina manera el pots resoldre i sovint t'obliga a moure't, perquè saps que si tens un problema i no fas res el problema persistirà o s'agreuja. Per tant, hi ha un bloqueig cultural en el reconeixement del problema a l'hora de poder abordar qualsevol proposta. I, en aquest sentit, no ens fa res dir que això és una negació dels drets democràtics del poble de Catalunya.

Per tant, la nostra opció és el referèndum, perquè és la que prenen els països civilitzats, els països europeus. Ho ha fet Escòcia. Ho ha fet el Quebec. Ho faran en el futur altres països, perquè és la manera civilitzada, és la manera democràtica, la manera europea de resoldre les discrepàncies polítiques, ben legítimes. I ho resoldrem d'aquesta manera, no de cap altra. I en aquesta resolució Catalunya és forta, pel seu compromís històric amb la democràcia, pel seu compromís europeu indefugible, pel seu compromís també de solidaritat amb els altres pobles del món que ho passen malament i, particularment, amb aquelles zones de l'Estat espanyol més desfavorides. No hem renunciat mai a això. Al contrari, justament perquè no hi renunciem i perquè volem continuar fent aportacions al món, nosaltres necessitem tenir un estat al nostre abast.

Finalment, heu sentit a dir més d'una vegada que el procés fa marxar les empreses, espanta les inversions... És que passa exactament el contrari. No seré tan ximple d'atribuir el creixement de l'economia catalana, de més del 3%, el rècord històric de les exportacions a Catalunya, l'enorme inversió estrangera, no ho atribuiré al procés, ara, que ningú sigui tan ximple com per dir el procés espanta unes inversions que venen, una activitat econòmica que creix i una creació d'ocupació que també creix a ritmes millors que a l'Estat espanyol.

Ja n'hi ha prou de jugar no amb dades falses, perquè no són ni dades, sinó amb un pamflet i una propaganda sobre els quals és bastant inacceptable que gent seriosa hi hagi pogut jugar. No és cert. És més, cada vegada i més en aquests darrers anys, Catalunya esdevé un territori enormement atractiu per fer-hi inversió. I per què? Perquè val la pena invertir a Catalunya, perquè bàsicament el país són les persones. I les persones a Catalunya no només han demostrat que tenen talent, que és el petroli que necessita la quarta revolució industrial; no només perquè tenim un bon teixit de pimes (el 99% de les empreses catalanes), que estan fortament internacionalitzades, que han demostrat una resiliència extraordinària contra la situació de crisi i també contra un estat que no juga a favor. No només perquè tenim un teixit d'universitats dels millors d'Europa i del món, i centres de recerca exemplars, o perquè som un país que, a més a més, som enamorats de la tecnologia, sinó perquè aquí hi ha gent, homes i dones, que si s'han de plantar per defensar el país ho fan, que no es resignen, que no s'arronsen, que quan han de reclamar trens millors o que el seu aeroport pugui competir o quan han de lluitar per un preu de l'energia adequat, o perquè la gent que ho passa pitjor tingui les lleis adequades, aquest país ho fa i quan li diuen que no una vegada hi torna, i a la segona i a la tercera, fins que ho aconsegueix. Doncs en un país així val la pena invertir-hi i si la lluita és entre un país resignat i mesell o un país alçat, digne, que planta cara i que s'estima el seu país, el seu paisatge, la seva aigua, el seu aire, la seva gent, un inversor intel·ligent sap que aquest és un país on val la pena invertir, perquè aquí hi ha uns treballadors, una gent, un teixit que l'acompanyarà en el seu esforç, que tota empresa fa, per fer viable el seu projecte. Perquè quan has d'assumir un risc, i els empresaris assumiu riscos, hi ha una gent que t'acompanya en l'assumpció de la lluita per defensar-ho.

Per tant, és clar que és un territori atractiu. I si a més a més aquest territori és un dels exemples més nobles d'Europa en aquests moments de defensa dels drets democràtics això encara el fa més interessant, perquè el que està passant a Catalunya és veritablement una revolució democràtica, d'arrel democràtica, amb mobilitzacions exemplars inèdites al continent europeu,

pacífiques, festives, massives, intergeneracionals, intersocials i interterritorials. I aquest lideratge democràtic que té el poble de Catalunya no ens el deixarem prendre. És més, l'exercirem. L'exercirem el dia 1 d'octubre, però sobretot l'exercirem el dia 2 d'octubre i el 3, perquè som conscients que allò que decideixen els nostres conciutadans a cada moment és el que hem de respectar totes les institucions d'un país, si es vol fer respectar i vol ser un país democràticament digne. Per això comptem també amb tot el teixit empresarial, de treballadors, d'actors, d'experts professionals que acompanyen tot el que és la viabilitat social i econòmica del nostre país.

Gràcies per aquesta iniciativa! Crec que feu molt bona feina i us encoratjo a continuar i a perseverar.